

|                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jes 9, 5-6 – kerst 2023                                                                                                                                                                                                                       |
| Kom allen tezamen; begroeting; Kerstnacht boven Bethlehem (Sela); gebed; kidsblok; lezen Luk 2, 1-14 / Jes 8,23 – 9,6; preek; Een kind is ons geboren (Sela); gebed; collecte; Hoor de engelen zingen de eer; zegen; U zij de glorie (LB 634) |
| Bergschenhoek 25.12.2023                                                                                                                                                                                                                      |

**Dia** Kerst zit vol met tegenstellingen. Tegenstellingen die op elkaar botsen. Schrille contrasten. Je kunt kerst vieren met gezelligheid van familie of vrienden, of in eenzaamheid of in gemis van geliefden. Aan de ene kant heb je warme huizen, aan de andere kant koude tenten met flapperende wanden. Kerst kan vredig zijn, of vol met oorlogsgeweld. Kerst kun je vieren in overdaad, terwijl een ander groot gebrek heeft. Met Kerst hoor je van die grote woorden, over vrede op aarde, maar wat je ziet is een klein kind in een eenvoudig voederbakje. Allerlei tegenstellingen. Ze botsen op elkaar. En soms heb ik er wel moeite mee. Hoe breng je ze bij elkaar, of los je ze op?

## Licht in het donker **dia**

Ook bij Jesaja vind je een botsende tegenstelling. Eentje die vaker wordt gebruikt in de dagen van Kerst. De tegenstelling van donker tegenover licht. *Het volk dat in duisternis leeft, ziet een groot licht. Verstikkende duisternis*, heeft Jesaja even hiervoor gezegd, tegenover een groot licht. Een scherpe tegenstelling, een groot contrast.

Het donker in Jesaja's tijd bestaat uit dreunende laarzen en mantels rood van het bloed. We leven in ongeveer 750 voor Christus. De tijd van de Assyriërs. Ze rukken op. Het zal niet lang duren of ze overspoelen het land met moord en terreur. De noordelijke provincies Zebulon en Naftali hebben ze al te pakken. De mensen zijn in shock. Even hiervoor beschreef Jesaja het. *Moedeloos en hongerig zwerven ze door het land. Ze lijden honger en vervloeken in hun woede de koning en God. Ze kijken omhoog of staren naar de grond, maar overal heerst verstikkende duisternis.*

Duisternis die zich niet moeilijk laat vertalen naar de wereld van nu. Nu zijn het rollende tanks en bebloede uniformen. Vluchtelingen. Mensen die bij de puinhopen van hun huizen, bij hun kinderen onder het puin roepen en schreeuwen naar de hemel,

wezenloos voor zich uit staren. We leven een kleine 2000 jaar later dan Jesaja en nog steeds is er niks veranderd.

Poets het niet weg met Kerst, lieve mensen. Sluit je ogen niet voor die duisternis, die er was en die er nog is. Kijk het in de ogen. Want je hebt dat donker nodig om het licht te kunnen vatten. Je snapt het licht niet, als je de duisternis niet ziet.

*Er komt een groot licht*, zegt Jesaja, in de verstikkende duisternis. Het contrast is groot. De duisternis is pikzwart. Het maakt het licht alleen maar feller en schitterender. Kijk maar bij Jesaja. Alles verandert. De lach en het leven komen terug. *Diepe vreugde geeft U het volk*, zegt Jesaja, *blijdschap als bij de vreugde van de oogst*. Een juk wordt verbrijzeld, de dreunende laarzen en bebloede mantels worden verbrand. Licht gaat schijnen, zegt Jesaja, dus pakt de duisternis haar biezen. Want dat gaat altijd zo: waar het donker is en er komt licht, daar blijft het niet meer donker.

Kerst vieren betekent dat je de botsende tegenstelling laat bestaan. Het contrast ziet in zijn volle scherpste. Om dan te kunnen voelen, te kunnen zeggen: Er komt een groot licht. Ik geloof in dat licht. Het zal de duisternis doen verdwijnen. Hoe zwarter de duisternis, hoe witter het licht.

## Licht dankzij een kind dia

Mooi allemaal, met dat licht en zo, maar waar dan en hoe? *Een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven*. Dat is waar Jesaja mee komt.

Ronduit verbijsterend... Is dat Gods tegenoffensief? Zijn manier om de duisternis weg te jagen? Wat kan een pasgeboren kind doen tegen het geweld van de wereld? De machten van het kwaad – en een kind gaat er de strijd mee aan. Dat is het absurde van Kerst.

Even hiervoor, in Jesaja 7, ging het ook al over een kind: *De maagd zal zwanger worden en een zoon baren, Immanuël zal hij heten*. Ook een belangrijke profetie rondom Kerst. En ook al een kind. Kennelijk is dat de stijl van God. Met kinderhandjes het hele bolwerk van het kwaad in de wereld omver duwen. Met kwetsbaarheid de ultieme overwinning behalen.

De uitdaging van Kerst is: Een kind zien – en daar de stijl van God in herkennen. Zijn handschrift. Zo doet God dat nou. Groot licht in de verstikkende duisternis – langs een kind. De reactie op Kerst van ons mensen moet niet zijn: ‘O, wat lief’, maar ‘Wauw, wat een God’.

Twee details noem ik. Je leest er maar zo overheen. Om te beginnen – Jesaja zegt dat God juist daar komt waar de duisternis het meest pikzwart is. In het land van Zebulon en Naftali. De noordelijke provincies, waar de Assyriërs al hebben huis gehouden. Juist daar komt God. Waar de nood het hoogst is, de wanhoop het grootst, daar wil Hij komen. Precies daar waar voor jou de duisternis het diepst is, daar komt Hij. Daar waar jij Hem het meest nodig hebt. Daar zoekt Hij je op.

En is het je opgevallen? Jesaja spreekt over dat kind in de taal van het verleden. Een kind *is* ons geboren, een zoon *is* ons gegeven. Alsof het al is gebeurd. Alsof Jesaja zeggen wil: Het licht is al gaan schijnen. Het tegenoffensief is al begonnen. Het is een manier van spreken, waarmee je zegt: dit is geen luchtfietserij, geen toekomstmuziek, maar het gebeurt al. Het kind *is* geboren, de zoon *is* gegeven. Je hoeft niet meer naar hem uit te kijken, kijk rond, ga op zoek. Je zult het licht vinden in een kind, het kind dat ons is geboren, en de zoon die ons is gegeven.

Het licht is er al. Zie jij het al schijnen?

## God doet het **dia**

Ik heb de naam van Jezus nog niet genoemd. Terwijl het om Hem draait met Kerst. En terwijl Jesaja 9 overduidelijk over Hem gaat, toch? Hij is dat kind ons geboren, de zoon ons gegeven. Zo duidelijk als wat.

Ja, voor ons. Maar voor de mensen van toen? Wie is dat kind, waar vind ik hem, hij met die grootse namen. *De heerschappij rust op zijn schouders, en men noemt hem wonderbare raadsman, sterke God, eeuwige Vader, vredenvorst*. Wie kan dat aan? Ik denk dat het voor de mensen van toen helemaal niet zo duidelijk was.

Hoe is dat nu? Als je er blanco naar kijkt. Duidelijk? Dat jongetje, de kleine Jezus – sterke God, eeuwige Vader, vredenvorst. Leg jij mij dat maar eens uit... Nee, lieve mensen, daar kom je niet zelf op. Er moet iemand zijn die het je vertelt. God zelf. Of een engel in de

kerstnacht: De Messias is geboren vandaag, zoek hem maar op, je zult hem vinden, ingebakerd in een doek, en slapend in een voederbak...

Zo komt dit kind. Zo komt Jezus. Door God gegeven. *In zijn vurige liefde*, staat er. IJver staat er letterlijk. Een woord vol hartstocht. Een woord dat gaat over de hartstochtelijke inzet van God voor zijn mensen. Hij kan het niet uitstaan als zijn mensen tegen Hem kiezen. Dus gaat Hij alles op alles zetten om de harten van zijn mensen terug te winnen. Kosten noch moeite worden gespaard. Hij zet zich tot het alleruiterste in. Zijn gezicht is rood van inspanning. Dat zit allemaal in dat ene woord.

Maak het eens persoonlijk. Kijk hier, een voederbakje. Denk er het kleine kind Jezus in. Kijk ernaar. En kijk dan verder. Kijk God in het gezicht. Zijn gezicht rood van inspanning. Hartstochtelijk vecht Hij om jouw hart. Honderd procent inzet om licht te laten schijnen, het licht dat leven en vreugde zal brengen, in jouw leven, in de wereld.

Dat is Kerst. Een voederbakje, en daarin een klein kind – daar achter de almachtige God met zijn armen wijd open voor jou. Alweer een contrast. Laat dit een contrast zijn om te omhelzen. Geef jij je gewonnen?

Slot **dia**

Zo gaan we op reis door de nacht. Elk jaar vieren we kerst. Elk jaar zijn er die botsende tegenstellingen en schrille contrasten. Ze zullen niet weg gaan. Maar we kunnen ze laten staan. We kunnen er des scherpere het licht door zien. Het geeft hoop en moed, in welke situatie je je ook bevindt. Het licht is al gekomen. Je ziet het al schijnen. Misschien nog klein, maar het is er, onmiskenbaar. Niks of niemand zal het kunnen doven. Het zal alleen maar groter worden. Het is er, voor jou, voor mij, en voor onze hele wereld. Jezus is zijn naam. *Een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven...*

Amen